

Обобщение

В началото на 2016 в България, Германия и Испания по-ранна версия на обучителния пакет AgriSkills се приложи на практика. Тези практически тестове бяха наблюдавани и анализирани задълбочено. Обучаемите и учителите, взели участие в практическите тестове, имаха възможността да оценят работата си с AgriSkills. При събирането на данните в тази връзка са взето предвид качествени и количествени методи за измерване. При прилагането все пак съществуваха разлики в отделните дни: в България модулът беше по-добре оценен отколкото в Испания и Германия. Наблюдава се също така диференциране при оценяването на учебните фази и формите на работа (виж графика 9 и табела 1). Със съществено по-високи оценки са оценени практическите елементи (например ралито във ферма), както и интерактивните фази в модулите (например играта „Имам си прасе“). Оценките на работата с теоретични текстове са по-скоро положителни, но все пак противоречиви. Това не е проблем поради факта, че информативните текстове могат да бъдат избрани и адаптирани към съответния контекст в зависимост от спецификите на групата и по преценка на учителя. Също спорно – въпреки позитивната обща оценка – и по-скоро критично беше оценяването на непосредствените ползи и прилагане на наученото с AgriSkills.

Непосредствените възможности за прилагане бяха оценени осезаемо по-високо от бъдещите и потенциални ползи от модулите за личната професионална практика на обучаемите. От това става ясно, че оценката за AgriSkills от участниците рефлектира за постигнатото: AgriSkills има за цел по-скоро да променя отношението и ценностите, отколкото да предава умения. Като се абстрахираме от конкретните индивидуални условия на работа, можем да очакваме, че усвоените знания и размислите, породени в процеса на обучение, не биха предизвикали непосредствени промени в работните практики, а биха имали влияние в по-дългосрочен план. Фактът, че това е ясно на участниците, говори за прозрачността и яснотата при предаването на основната цел на AgriSkills: развиването на основополагащи практически компетенции за развиване на устойчиво селско стопанство, предадени чрез примера на отглеждането, храненето и разпространението на говеда и свине. В тази връзка е интересно да се отбележи, че участниците от България виждат по-оптимистично конкретните възможности за прилагане, отколкото обучаемите от Германия и Испания: това може да се дължи на различията в селскостопанските структури: в малките предприятия – които преобладават в България – може да се реагира по-гъвкаво на предизвикателствата, отколкото при средните и големи предприятия. Отчасти големите разлики при оценяването на AgriSkills се дължат преди всичко на големите разлики в изходното ниво и в предхождащия опит на обучаемите.

Застъпването на темата за устойчивостта при трите практически теста показва леки разлики при оценяването. Независимо от всички различия при трите проби, от практическите тестове стана ясно, че:

- Устойчивостта може да се разглежда и постига единствено при съзвучие на трите измерения екология, икономика и социален стълб;
- Предизвикателствата пред устойчивото селско стопанство са подобни в цяла Европа.

От тази позиция, още при практическите тестове става ясно, че прилагането на AgriSkills като европейски проект води до осъществяване на поставените цели.

Практическите тестове показват атрактивността на AgriSkills по особено впечатляващ начин. Това насърчи партньорите по проекта да рефлектират върху обширните резултати от анализа и да ги използват за бъдещото развитие и квалифициране на модула:

- При подобряването на цялостния пакет във финалната фаза на проекта ще се обръща особено внимание на по-слабите оценки.
- Може би невинаги ясната взаимовръзка между теория и практика придоби по-ясни контури при развиването на учебния софтуер.
- Предизвикателството пред учителите, да използват AgriSkills креативно и целенасочено към целевата група, беше основополагащо при развитието на ръководството за учителите.

Обобщаващо може да се каже, че още от анализа на практическите тестове става ясно, че учебният пакет е добре приложим и се приема от обучаемите от добре до много добре. С това AgriSkills постига целта да отреди и докаже все по-голямата роля на устойчивостта в мисленето и действията на всички обучаващи се и работещи в селското стопанство в цяла Европа. Връзката между конкретните регионални измерения и общите европейски предизвикателства пред селското стопанство днес и утре е изключително важен елемент от AgriSkills. Поради това модулет би могъл да допринесе за развитието и утвърждаването на идентичността на общото европейско селско стопанство като устойчиво и чрез това да насърчи сплотяването в рамките на Европейския Съюз.